# Kraków zaskarża zmiany w uchwale antysmogowej

2023-04-12

**13 marca Gmina Miejska Kraków złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie na zmianę tzw. uchwały antysmogowej dla Małopolski, która wydłużyła do 30 kwietnia 2024 r. termin wejścia w życie zakazu użytkowania kotłów bezklasowych.**

W złożonej skardze miasto wskazuje na istotne naruszenie interesu prawnego zarówno gminy, jak i mieszkańców. Głównym zarzutem wobec zmienionej treści uchwały antysmogowej podnoszonym przez Kraków jest „naruszenie zbiorowych potrzeb krakowian w postaci prawa do życia w zdrowym środowisku”. Wprowadzone przez Sejmik Województwa w ubiegłym roku zmiany w zapisie uchwały mogą skutkować narażeniem każdego mieszkańca na długotrwałe oddychanie powietrzem złej jakości i przebywania w ponadnormatywnych stężeniach szkodliwych dla zdrowia pyłów.

## Zaangażowanie krakowian w walkę o czyste powietrze

– Miasto i mieszkańcy wydatkowali w ostatnich latach pieniądze publiczne, ale i środki prywatne na wymianę palenisk na terenie Krakowa. Ten efekt ekologiczny, który osiągnęliśmy w Krakowie po wprowadzeniu zakazu palenia węglem i drewnem może zostać zagrożony poprzez wydłużenie okresu na likwidację kotłów bezklasowych w Małopolsce – mówi Jerzy Muzyk, zastępca prezydenta Krakowa ds. zrównoważonego rozwoju.

Realizacja Programu Ograniczeni Niskiej Emisji kosztowała 390 mln zł, z czego wkład własny mieszkańców to ponad 50 mln zł. W ramach PONE zlikwidowano 25 tys. palenisk węglowych, a ok. 20 tys. kotłów krakowianie zlikwidowali w ramach własnych środków finansowych. – Obecnie w Krakowie jest ok. 100 budynków, w których jedynym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe. Łącznie w mieście znajduje się ok. 80 tys. budynków, więc liczba ta nie stanowi nawet 0,5 proc. – wylicza Jan Urbańczyk, dyrektor Wydziału ds. Jakości Powietrza UMK.

## Niekorzystna zmiana dla mieszkańców

Przesunięcie terminu wymiany bezklasowych kotłów w Małopolsce o dwa sezony grzewcze spowoduje nieosiągnięcie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w wyznaczonych przepisami terminach – nie tylko na terenie Małopolski, ale również w Krakowie, w którym istotne znaczenie ma emisja napływowa. Wprowadzona zmiana uniemożliwia zatem miastu skuteczną realizację zbiorowych potrzeb mieszkańców w postaci prawa do ochrony życia i zdrowia, które gwarantuje im konstytucja.

Zmiana uchwały antysmogowej stoi również w sprzeczności z unijnymi przepisami prawa, bowiem do osiągnięcia i utrzymania określonych poziomów stężeń zanieczyszczeń na poziomie unijnym zobowiązuje tzw. dyrektywa CAFE. Zgodnie z przywołaną dyrektywą władze publiczne są zobligowane podejmować odpowiednie działania zmierzające do zapewnienia, aby okres występowania przekroczeń wartości dopuszczalnych dla stężeń pyłu PM10 w powietrzu był możliwie jak najkrótszy.

Magiczny Kraków

Wydłużenie terminu likwidacji kopciuchów w Małopolsce, wbrew wytycznym programu naprawczego jakim jest „Program ochrony powietrza” jest zaniechaniem, które może doprowadzić do powstania nieodwracalnych skutków środowiskowych i zdrowotnych. Zmiana taka jest działaniem na szkodę mieszkańców całego województwa w aspekcie zdrowotnym, w tym mieszkańców Krakowa.

## Wady prawne wprowadzonych zmian

Należy także zwrócić uwagę na istotne wady prawne zmiany uchwały antysmogowej, w postaci wadliwego uprawnienia Sejmiku Województwa do ustanowienia zmiany uchwały oraz na wady występujące m.in. na etapie przeprowadzania konsultacji społecznych i opiniowania w postaci pozbawienia Gminy Miejskiej Kraków uprawnienia do wyrażenia opinii oraz uznania jej za gminę niewłaściwą miejscowo.

Uprawnienie do życia w zdrowym środowisku oraz ochrona życia i zdrowia członków wspólnoty lokalnej, którą są mieszkańcy miasta Krakowa jest zadaniem ustrojowym jednostki samorządu terytorialnego i wymaga podjęcia przez gminę wszelkich możliwych środków ochrony prawnej, co gmina czyni składając skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. W związku z tym, zmiana uchwały antysmogowej powinna zostać wyeliminowana z porządku prawnego poprzez stwierdzenie jej nieważności w całości.